

z dnia 1.02.2012 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾
z dnia 2012 r.

**w sprawie form kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanej przez funkcjonariuszy
Straży Granicznej**

Na podstawie art. 11 ust. 7a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa formy kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego oraz w środkach komunikacji międzynarodowej.

§ 2. Formami kontroli bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym przeprowadzanej w stosunku do pasażerów, osób niebędących pasażerami i przenoszonych przez nie przedmiotów oraz bagażu kabinowego, bagażu rejestrowanego, bagażu rejestrowanego bez właściciela, ładunków, zaopatrzenia pokładowego i statków powietrznych są formy określone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 185/2010 z dnia 4 marca 2010 r. ustanawiającym szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego (Dz. Urz. UE L 55 z 05. 03. 2010, str. 1, z późn. zm.) wraz z wymogami określonymi w decyzji Komisji (UE) nr K (2010) 774 z dnia 13 kwietnia 2010 r. ustanawiającej szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego obejmujących informacje, o których mowa w art. 18 lit. a rozporządzenia (WE) nr 300/2008.

§ 3. Formami kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanej w zasięgu terytorialnym morskiego przejścia granicznego oraz w środkach międzynarodowej komunikacji morskiej w stosunku do:

- 1) pasażerów oraz członków załóg statków morskich, osób zatrudnionych w morskim przejściu granicznym i innych osób wchodzących na teren tego przejścia są:
 - a) ręczne obszukanie;
 - b) sprawdzenie za pomocą urządzenia do wykrywania metalu;

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 677, Nr 170, poz. 1015, Nr 171, poz. 1016 i Nr 230, poz. 1371.

- c) sprawdzenie za pomocą urządzenia do wykrywania śladowych ilości materiałów wybuchowych;
 - d) sprawdzenie za pomocą innego sprzętu specjalistycznego przeznaczonego do wykrywania przedmiotów zabronionych;
 - e) kontrola osobista;
- 2) przedmiotów, bagaży, ładunków, zapasów statkowych, pojazdów i statków morskich są:
- a) przeglądanie i ręczne sprawdzenie;
 - b) sprawdzenie za pomocą urządzenia rentgenowskiego;
 - c) sprawdzenie za pomocą urządzenia do wykrywania śladowych ilości materiałów wybuchowych;
 - d) sprawdzenie z wykorzystaniem psów służbowych;
 - e) sprawdzenie za pomocą innego sprzętu specjalistycznego przeznaczonego do wykrywania przedmiotów zabronionych.

§ 4. Formami kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanej w zasięgu terytorialnym drogowego, kolejowego i rzeczno-przebiegu granicznego w stosunku do:

- 1) osób są:
- a) ręczne obszukanie;
 - b) sprawdzenie za pomocą urządzenia do wykrywania metalu;
 - c) sprawdzenie za pomocą urządzenia do wykrywania śladowych ilości materiałów wybuchowych;
 - d) sprawdzenie za pomocą innego sprzętu specjalistycznego przeznaczonego do wykrywania przedmiotów zabronionych;
 - e) kontrola osobista;
- 2) przedmiotów, bagaży, ładunków oraz środków komunikacji międzynarodowej, właściwych dla danego rodzaju przejścia granicznego są:
- a) przeglądanie i ręczne sprawdzenie;
 - b) sprawdzenie za pomocą urządzenia rentgenowskiego;
 - c) sprawdzenie za pomocą urządzenia do wykrywania śladowych ilości materiałów wybuchowych;
 - d) sprawdzenie z wykorzystaniem psów służbowych;
 - e) sprawdzenie za pomocą innego sprzętu specjalistycznego przeznaczonego do wykrywania przedmiotów zabronionych.

§ 5. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005 r. w sprawie form kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanej w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego oraz w środkach komunikacji międzynarodowej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. Nr. 197, poz. 1642).

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 11 ust 7a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie zastąpi dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005 r. w sprawie form kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanej w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego oraz w środkach komunikacji międzynarodowej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. Nr 197, poz. 1642).

Z uwagi na rozległy zakres nowelizacji obejmujący zmiany w licznych przepisach oraz wpływający na konstrukcję aktu konieczne stało się opracowanie nowego rozporządzenia.

Przedmiotowy projekt uwzględnia regulacje wspólnotowe i krajowe w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz ochrony żeglugi i portów morskich, w szczególności wprowadzone ustawą z dnia 30 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 170, poz. 1015), a także doświadczenia zebrane w toku stosowania obecnie obowiązujących przepisów.

Projekt rozporządzenia został dostosowany do obowiązującego obecnie stanu prawnego, kiedy to w okresie przejściowym nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 30 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw do zadań Straży Granicznej, zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 5a lit. c ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.), należy dokonywanie kontroli bezpieczeństwa w portach lotniczych na zasadach określonych w przepisach dotyczących ochrony lotnictwa cywilnego. Rozporządzenie to pozostanie także aktualne po upływie wskazanego okresu przejściowego, kiedy tego zadania Straż Graniczna nie będzie już realizowała. Straż Graniczna zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej nadal zachowa kompetencje do dokonywania kontroli bezpieczeństwa między innymi w portach lotniczych. Formy realizacji tego uprawnienia muszą pozostać określone. Dodatkowo stosowna procedura umożliwiająca podjęcie kontroli bezpieczeństwa przez funkcjonariuszy Straży Granicznej została przewidziana art. 186b ust. 15 i 16 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze. Zgodnie z tym przepisem Komendant Główny Straży Granicznej w uzasadnionych przypadkach związanych z koniecznością zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego będzie mógł, na wniosek Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, skierować funkcjonariuszy Straży Granicznej do wykonywania kontroli bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym. Ustawodawca przenosząc co do zasady obowiązek przeprowadzania kontroli bezpieczeństwa na zarządzającego lotniskiem pozostawił jednocześnie możliwość i uprawnienia w tym zakresie dla służby państwowej.

W przepisie § 2 określono formy kontroli bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym. Formy kontroli bezpieczeństwa stosowane będą zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 185/2010 z dnia 4 marca 2010 r. ustanawiającego szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego (Dz. Urz. UE L 55 z 05.03.2010) wraz z wymogami określonymi w decyzji Komisji (UE) nr K (2010) 774 z dnia 13 kwietnia 2010 r. ustanawiającym szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego obejmujących informacje, o których mowa w art. 18 lit. a rozporządzenia (WE) 300/2008. Wskazany przepis uwzględnia obowiązujące w tym zakresie regulacje Unii Europejskiej oraz służy zapewnieniu spójności tych rozwiązań z zakresem uprawnień funkcjonariuszy określonych w art. 11 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

Dodatkowo uwzględniając powyższe przepisy możliwe będzie zastosowanie w procesie kontroli bezpieczeństwa wykonywanej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej nowego wyposażenia specjalistycznego do prowadzenia tej kontroli, które jest wprowadzane do użytku w państwach UE wraz z rozwojem rozwiązań technologicznych w tym obszarze (np. urządzenia do kontroli płynów).

W przepisie § 3 określono formy kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanej w zasięgu terytorialnym morskiego przejścia granicznego oraz w środkach komunikacji międzynarodowej. Wskazując formy kontroli uwzględniono różnice w ich doborze uwarunkowane odpowiednio grupą podmiotów lub przedmiotów, w stosunku do której kontrola będzie wykonywana. Podobne rozwiązanie przyjęto w kolejnym przepisie § 4, gdzie określono formy kontroli bezpieczeństwa w zasięgu terytorialnym drogowego, kolejowego i rzeczno-żeglarskiego przejścia granicznego oraz w środkach komunikacji międzynarodowej.

Formy kontroli bezpieczeństwa określone w projekcie przedmiotowego rozporządzenia uwzględniają dotychczasowe doświadczenia oraz rodzaj sprzętu, który znajduje się w posiadaniu Straży Granicznej. Formy te nie odbiegają od stosowanych wcześniej metod, pozwalających na wykrycie i uniemożliwienie transportu materiałów niebezpiecznych i przedmiotów zabronionych. W miejsce dotychczasowej kontroli manualnej wprowadzono pojęcie ręcznego obszukania w stosunku do kontrolowanych osób oraz przeglądania i ręcznego sprawdzenia w stosunku do przedmiotów. Zmiana ta służy przede wszystkim odróżnieniu czynności podejmowanych w ramach ręcznego obszukania od kontroli osobistej. Celem ręcznego obszukania jest wstępne ustalenie, czy w odzieży osoby nie zostały ukryte przedmioty niebezpieczne. Czynności te przeprowadza się w miejscu ogólnodostępnym, w sposób nie naruszający intymności osoby. Natomiast kontrola osobista, z uwagi na jej charakter, może łączyć się z naruszeniem intymności, dlatego też stanowi zespół sformalizowanych czynności przeprowadzanych w określonych warunkach i sposób (np. w miejscu niedostępnym dla osób trzecich, w obecności osoby przybranej do tej czynności przez osobę kontrolowaną). Stosowana jest jako środek ostateczny, gdy inne dostępne metody nie pozwalają stwierdzić, czy kontrolowana osoba posiada przy sobie niebezpieczne przedmioty.

Przedmiotowe rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej oraz nie podlega procedurze notyfikacji określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z § 11a ust. 1 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Rozporządzenie obejmuje swoim zakresem funkcjonariuszy Straży Granicznej, którzy podczas prowadzonej kontroli bezpieczeństwa stosują formy określone w niniejszym rozporządzeniu.

2. Zakres konsultacji

Projekt rozporządzenia z uwagi na zakres nie podlega konsultacjom społecznym.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W ramach procedury lobbingsowej nie zgłosił się żaden podmiot zainteresowany pracami nad projektem rozporządzenia.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje wzrostu wydatków w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego oraz nie wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa.

4. Wpływ regulacji nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw i na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, a także na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.